

Ishaja vank dan ruzen
nedej in praznikov.
Issued daily except Sun-
days and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravniški
prostori, 2657 South
Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 So. Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904.

LETO—YEAR XVIII.

Cena lista

Entered as second-class matter January 21, 1919, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 2. decembra (December 2), 1925.

Subscription

STEV.—NUMBER 282

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in
section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

PREMOGOVNIŠKI PODJETNIKI SO TRDOVRATNI

OSTAJAJO NA SVOJEM STA-
REM STALIŠČU.

So proti povišanju mezde in
"check-offu".

Philadelphia, Pa. — Premogovniški podjetniki so že pokazali svoje rozičke. Odklonili so vsako ponudbo gubernerja Pinchota. To pomeni, da so premogovniški podjetniki ravnotako še trdovratni, kot so bili pri pogajanjih, še preden je prišla stavka.

Premogovniški podjetniki so proti vsakemu najmanjšemu povišanju mezde in za odpravo sistema "check-off". To pomeni, da žele za vsako ceno razbiti organizacijo rudarjev.

Rudarji so sprejeli Pinchotovo ponudbo. To pomeni, da so rudarji spravljivi in da so bili pripravljeni končati stavko. Nasprotno so pa premogovniški podjetniki pokazali svojo podjetniško ošabnost, zanašajoč se na moč denarne močnejše.

Kakor je padla odgovornost za stavko rudarjev na privatne premogovniške interese, ravno tako so zdaj ti lakomni in grabežljivi interesi krivi, da se stavka nadaljuje.

Lewis, predsednik rudarske organizacije, je to grabežljivost karakteriziral z besedami, da aktivnost podjetnikov ne kaže največje volje, da se položaj reši v interesu javnosti.

Velike povodenj v Sloveniji in Hrvaški

Povodnji so bile tudi v Bosni,
Hercegovini in v Srbiji.

V dnevih od 12. do 15. novembra so vsled silnega deževja zopet narastle reke in bila je majone splošna povodenj po vsej Jugoslaviji. Reke Sava, Drava in Mura so se razlile po okolicih in naredile silno škodo ter strah med prebivalci.

V Sloveniji so bili prizadeti kraji v ljubljanski okolici, okrog Maribora in v Prekmurju. Vasi na Barju so bile v veliki nevarnosti vsled narastle Ljubljance in ljudje so bežali na višine. Poplava je dosegla Moste, Štepanj vas, Vevče in druge kraje, toda je kmalu upadla. Hujše je bilo v okolici Maribora, kjer je voda zalila vso Pesniško dolino od Pesnice do trga Sv. Lenarta v Slov. gorah. Ogromna množina jesenskih pridelkov je šla po vodi. Prizadeta je bila tudi okolica Radgone in Dolnja Lendava, ki je bila odrezana od prometa. Najhujše je bilo v Prekmurju, kjer je povodenj naredila veliko jezero okrog Murske Sobote in je voda na ulicah meter in pol visoko.

Na Hrvaškem je Sava poplavlila vse bližnje kraje in del Zagreba je bil pod vodo. Ponekod je stala voda tri do štiri metre visoko in po njej so plavalci sodi z vinom, pohištvo, drva in drugi predmeti. Huda poplava je bila tudi v Bosni in Hercegovini ter v Srbiji. Reka Drina je zrastle šest metrov nad normalo.

Tako poročajo starodomovinski listi. O kakih življenjskih izgubah ni poročil. Vlada je dala 50.000 dinarjev kot prvo pomoč prizadetim.

PROHIBICIONISTI V WIS- CONSINU SO NA NOGAH.

Milwaukee, Wis. — Protislovenska liga ima v načrtu, da sodnijskim potom prepove državne tajniku R. Zimmermannu potrditi glasovnice pri volitvah v mesecu novembru prihodnjega leta, s katerimi lahko volilci modificirajo Volsteadovo postavbo. Glasovnica se namreč izreka za lahka vina in pivo.

Mussolini vrno pa- požu odvzeto klostro

Vlada črne srcaje je sklenila
zvezo s črno suknjo za teme-
lito izkoriščanje ljudstva.

Rim, 1. dec. — Benito Mussolini je podal roko Vatikanu. V posebni proklamaciji je povabil Italijane po vsem svetu, naj se udeležijo cerkvenih slavnosti ob sedemstoletnici smrti sv. Frančiška Asiškega, ki se vrše prihodnje leto. Spominske slavnosti se vrše pod nadzorstvom fašistovske vlade in Mussolini je tudi odredil, da država zgradi cerkvi nov frančiškanski samostan v Assisu zraven starega, katerega je Italija zaplenila z drugimi cerkvenimi posestvi vred pred 55 leti, ko je okupirala papežev državo. Po Mussolinijevi odredbi bo Italija zdaj prispevala dva milijona lir za nov kloster.

Rimska "Tribuna" poroča, da je to začetek popolne sprave med cerkvo in državo v Italiji. Fašistovska vlada eventualno vrne papežu vsa zaplenjena posestva in papež izkaže svojo hvaležnost s tem, da zaključijo svoje "ujetništvo" in pojde osebnost v Assisi, ko bo novi samostan otvorjen. Mussolini poje v svoji proklamaciji veliko slavo sv. Frančišku, katerega naziva "najsvetejšega med vsemi svetniki".

Briandova vlada pre- dela finančni program

Novi francoski finančni minister
bo skušal zmanjšati iz Franco-
zov milijarde v novimi davki.

Pariz, 1. dec. — Briandova vlada se predstavi parlamentu v četrtek in naznani, da bo njen program za rešitev finančne krize izgotovljen koncem tega tedna in predložen zbornici enkrat prihodnji teden. Voditelji parlamentarnih strank so bili že včeraj seznanjeni z osnutkom finančne predloge, katero izdeluje novi finančni minister, multimilijonar Loucheur, s svojimi eksperti.

Jedro Loucheurjeve finančne reforme sta "garantirana inflacija" in prisilno posojilo. Vlada namerava natisniti novega papirnatega denarja za pet ali šest milijard frankov, s katerim pokrije v decembru potekle zadolžnice in druge izdatke. Ta denar bo "zajamčen" z obrestonosno vknjižitvijo do 10 odstotkov vrednosti na kapital vseh korporacij. To je koncesija, ki jo hoče Loucheur dati socialistom, ki zahtevajo, da mora privatni kapital plačati državne dolge. Prisilno posojilo pa je v obliki novih in zelo povišanih starih davkov na dohodke in premoženje.

Huda zima pride letos

Tako pravi francoski prerok.
Naš ilkaški prerok pa ne ver-
jame.

Dve prerokovanji o izredno hudi, mrzli letošnji zimi sta prišli te dni v Chicago. Prvo je iz Francije in napoveduje strahno zimo kakor je bila leta 1740-41, ko je zamrznila reka Thames in vsa Evropa je bila podobna severnemu pasu. Drugo je iz New Yorka in se glasi, da Amerika že ni imela 50 let tako ljute zime kot bo letos.

Čikaški vremenski napovedovalec, profesor Henry J. Cox — on je odgovoren za vse lokalne napovedi vremena — pa ne verjame prvemu ne drugemu prerokovanju. "Mnogi ljudje mislijo, da bo letos huda zima, jaz pa mislim, da bo hudo za preroke, ki se spoznajo, da so se zmotili," je rekel sarkastično profesor Cox.

Ali želiš znati pravilno pisati in čitati angleško? Naroči si "Slovensko-angleško slovnico", katere izdala in ima na prodaj ro je izdala in ima na prodaj Književna matica S. N. P. J.

ALI SE DELAV- SKE MEZDE RES POVIŠUJEJO?

TRGOVSKI TAJNIK HOOVER
TRDI, DA SE.

Kaj pa na to rečejo delavsko
gospodinjje in delavci?

Washington, D. C. — Hoover pravi v svojem govoru, ki ga je menda sestavil pred predsedniškim govorom pred newyarsko trgovsko zbornico, v katerem je predsednik Coolidge govoril o uspehih ameriškega biznisa pri odpravi potrate, da je menda ameriških delavcev sedaj višja, kot je bila kdaj popreje.

Hoover pravi, da lahko z odpravo potrate in drugih faktorjev — napredka v znanosti, izboljšanju uprave in proizvodnje — pokažemo najbolj razočarilne transformacije v zgodovini ekonomije.

Nato pokazuje Hoover cene v trgovini na debelo leta 1920 in dodaja da so bile za 228 odstotkov višje kot leta 1913. Menda so pa bile le v letu 1920 za 100 odstotkov višje kot leta 1913. Leta 1924 so pa bile cene le za 150 odstotkov višje kot v letu 1914, medtem, ko so se mende povišale za 228 odstotkov.

Hoover pravi, to so v resnici najvišje mezde v zgodovini.

Na to citira Hoover britsko mezde in cene v trgovini na debelo. On pravi, da so se mende znižale od 230 odstotkov na 170, cene v trgovini na debelo so pa padle od 283 odstotne mere na 170 odstotno.

Tako Hoover! Delavske gospodinjje ne kupujejo v trgovini na debelo, ker tam sploh zanje ni nič na prodaj. Delavska gospodinja mora kupovati branjeve, sploh v prodajalni in mesnici, v katerima se prodaja na drobno. Vsaka delavska gospodinja, ki je bila že gospodinja leta 1913 in je še danes gospodinja, se prav dobro spominja, da je lahko vsaki teden v letu 1913 nekaj centov dala na stran, medtem ko mora dandanes vsak cent obrniti stokrat, preden ga izda. Te izkušnje delavskih gospodinj, ki jih dožive vsak dan, kadar odidejo v prodajalno, so več vredne za praktično življenje, kot vse Hooverjeve številke, ki jih navaja glede mezde in cen.

Francija ponuja mir rebelnim Siroem

Novi civilni komisar, ki je do-
spel v Sirijo, je prinesel vodi-
teljem vstaje mirovne pogoje.

Beirut, Sirija, 1. dec. — Henri De Jouvenal, novi francoski komisar v Siriji, ki je danes došel v Beirut, je prinesel mirovno ponudbo revolucionarnim Druhom in njihovim zaveznikom. Kakšni so mirovni pogoji, še ni znano, ampak Jouvenal ima trdno upanje, da z njegovim prihodom pride mir v Sirijo.

KAKO SE REŠUJEJO DAN- DANES PROBLEMI.

Washington, D. C. — V današnji človeški družbi se rešujejo važni problemi od danes do jutri. N. pr. Washington je mesto, v katerem palijo samo antracit. Pomanjkanje trdega premoga zaradi stavke rudarjev na polju trdega premoga je tako veliko, da se vrše demonstracije, kako se naj mehki premog rabi za nadomestilo trdega premoga. Ampak mogoče pride kmalu dan, ko bo mehki premog na trgu ravno tako redek, kot je dandanes antracit. In kaj to pomeni? Ni drugega, da problem kurjave še ni rešen in da ne bo pravilno rešen, dokler bomo imeli kapitalistični gospodarski sistem.

Angloži pričaku- jejo vojne s Turki

Londonški list poroča, da je kon-
flikt radi Mosul zelo resen.

London, 1. dec. — "The Westminster Gazette" poroča danes, da je spor med Veliko Britanijo in Turčijo radi meje v Mosulu postal zelo resno situacijo, tako resno, da sta obe deželi v veliki nevarnosti vojne.

List javlja, da Turki se ne bodo pokorili zaključku lige narodov in nameravajo invadirati Mosul, če liga narodov zavrne njihove zahteve. Turčija ima 300.000 mož armade, ki je dobro oborožena in preskrbljena za vsak slučaj.

Tudi zamorski delavci radi okličejo uspevanke

Zamorsko časopisje pocepčuje
zamorske delavce. — Zamorci
imajo med sabo tudi zagovornike
stare garde v republikan-
ski stranki. — Tem je sveda
vsaka delavska organizacija
trn v peti.

New York, N. Y. — Boj, ki ga vodijo postreščeki v apalnih vozovih za priznanje unije, silijo vpetje zamorcev, da pridejo v sarvo na dan. Unija postreščekov v Pullmanovih vozovih vodi veliko kampanjo za pridobivanje članov. Ravno tako pa kompanija ne opusti ničesar, da prepreči organiziranje postreščekov v apalnih vozovih, ki so sami zamorci. Ta polemika je že pokazala, da imajo tudi zamorci zagovornike kapitalizma med seboj.

Ustanovitev strokovne organizacije zamorskih delavcev ni več plemsko vprašanje, temveč je razredno. To je vzrok, da dvajset tisoč zamorskih postreščekom, to je najnižje plačanim delavcem, nečesto priznati unije. Sveda korporacijo podpirajo ljudje, kot Vanderbilt, Morgan, Marshall Field in penilvanški železniški interesi.

Na strani korporacije najdemo izmed zamorcev Perry W. Howarda, zamorskega voditelja v republikanski stranki, člana narodnega republikanskega komiteja in izrednega pravdnika pod Sergeantom in Coolidgem. Howard je odšel na plačilno listo kompanije, da zlomi in uniči unijo. Dasiravno je na legalnem štabu, obstoji njegova naloga v tem, da piše članke za konzervativno zamorsko časopisje proti delavski strokovni organizaciji, govori na javnih shodih ravno v tem smislu in da vodi propagando proti delavski strokovni organizaciji v zamorskih krogih.

Z njim v nasprotju je James Weldon Johnson, tajnik Narodnega društva za napredek zamorskega društva. To je organizacija, ki se bojuje proti linčanju zamorcev in zagovarja in brani dr. Sweeta in njegovih devet tovarišev, ki je obtožen umora, ker je branil svoj dom pred cestno drhaljo.

To pokazuje, da se tudi med zamorci najdejo plemenski pocepčenja v interesu kapitalističnega izkoriščanja in da se med zamorci najdejo plemenski tovariši, ki se odprto bore proti kapitalističnemu izkoriščanju. To, kar vidimo pri zamorcih, najdemo pri vsakem narodu.

VICTOR BERGER V WASH- INGTONU.

Washington (F. P.) — Socialistični kongresnik Victor Berger se je že vrnil v Washington, da prisostvuje kongresnemu zasedanju. Njegova prva puščica bo izstreljena glede premoga in proti premogovniškim podjetnikom. Predlagal bo, da zvezna vlada takoj prevzame antracitne rudnike in jih obratuje na podlagi sporazuma med vlado in rudarsko strokovno organizacijo, dokler se ne doseže sporazum glede lastništva in obratovanja premogovnikov v bodočnosti.

ŠE 3000 KRO- JAŠKIH DELAV- CEV ZNAGALO

Boj je veljal delu od kosa. — Ob-
nem je došla zmaga tudi v
delavnicah za izdelovanje
srajc. Ti zmaga sta sledili po
porazu trgovske internacion-
al Tailoring kompanije in
njene zaveznice.

New York, N. Y. — Zopet je zmagalo tri tisoč krojaških delavcev po hudem boju. Podjetniki, ki izdelujejo hlače, so pristali, da se pobotajo s krojaško organizacijo Amalgamated Clothing Workers Union. Proti tem podjetnikom je bila odrejena stavka, ker so hoteli za vsako ceno vsiliti krojaškim delavcem zopet delo od kosa. Dalje so bile dobljene stavke v treh tovarnah, v katerih izdelujejo srajce.

Te zmage so prišle za krojaške delavce po petmesečnem boju, ki so ga imeli s tvrdkami International Tailoring kompanijo in J. L. Tailor & Co. To pomeni, da se je pozicija krojaške delavske organizacije zelo pojačala.

Organizacija krojaških delavcev postaja danes moč, a katero morajo podjetniki hočeš nočeš računati.

Ford poplavlja Rusijo z avli, ne z idejami

Trockij pravi, da Rusija se mora
zdati učiti od kapitalistov, v
bodoče se bodo pa kapitalisti
učili od Rusije.

Moskva, 1. dec. — Leon Trockij, načelnik komisije za koncesije, je zadnje dni objavil v "Izvestijih" dolg članek, v katerem kritizira kmete, ki v velikem številu nadevajo svojim sinovom novo ime "Ford" po ameriškem magnatu, čigar tisoče traktorjev in avtov so dobili to leto.

"Ford je ameriški kapitalist, milijardar in izkoriščevalec delavcev. Mi se moramo učiti od njega, kako je treba izdelovati traktorje, toda naši sinovi revolucije ne smejo biti onečašeni z njegovim imenom," piše Trockij. Nadalje piše, da v prihodnjem letu sovjetska Unija importira 18.000 traktorjev, sapa pa izdela 2000. Ščasoma bo Rusija gradila vse svoje traktorje v svojih velikih tovarnah, ki bodo last delavcev. To pride kakor hitro bodo zunanji sovražniki prenehali ogrožati Rusijo z vojno, nakar bodo sovjeti lahko izdali za industrije 500 milijonov zlatih rubljev, ki jih morajo danes trošiti za rdečo armado. Trockij zaključuje: "Danes se mi učimo od kapitalistov, kako je treba povečati proizvodnjo; v bodočnosti se bodo pa kapitalisti učili od nas."

LOKARNSKI PAKTI PODPI- SANI.

Ceremonije so se izvršile v Lon-
donu z velikim pompom.

London, 1. dec. — Lokarnski garancijski in razodiščni pakti so bili danes predpoldne podpisani s pompozniimi ceremonijami v Viktorijini sprejemni sobani palače zunanega ministrstva. Okrog 250 oseb s častniki vred je bilo prisotnih. Luther in Stresemann v imenu Nemčije sta prva podpisala in potem so sledili Chamberlain za Anglijo, Vandervelde za Belgijo, dr. Benek za Čehoslovakijo, Briand za Francijo, Scialoja za Italijo in Skrzynski za Poljsko. Ceremonije so bile filmirane in film je bil takoj poslan v Ameriko in druge dežele. Po končanih ceremonijah je Chamberlain povabil diplomate na privatni banket.

NAROČITE SI KNJIGO "Ameriški Sloveni"

Podrobnejše poročilo o shodu v Sheboyganu

Mesto debate so bili govori, ki
dovolj jasno razgaljajo namen
rev. Cerneta, kateri se je skril,
ko je bilo treba dokazovati
realnico. Govornika sta br.
Godina in Turk; predmedoval
je društveni predsednik br.
Martin Jelenc.

V svojem govoru je Godina predvsem izrazil obžalovanje, da ni navzoč rev. Cerna, ki je od društva št. 344 pozvan na debato, da odgovarja na obdolžitve proti gl. odboru S. N. P. J. Nasprotnik se sicer ne bo mogel izgovarjati, da so na shodu govorili, kar so hoteli, saj pozvan je bil na debato. Govornik je zamenjal svobodo vsakemu, ki hoče zastaviti vprašanje, pa naj bo zato pooblaščen ali ne.

V svrhu boljše razumevanja sovrastva, ki ga Cerna in nekatera slovenska duhovščina goji proti S. N. P. J., je br. Godina spomnil na dejstva pri ustanovitvi jednote, kako so leta 1904 nasprotniki zagnali rogajoči glas, da se je v Chicagu rodilo mrtvo dete. Takrat je bila S. N. P. J. neznatna, zato so jo zamehovali, ko je po hitrem razvoju prekosila katoliške in druge slovenske organizacije, pa je zagrizenim sovražnikom v spodnjo. Zakaj se duhovščina boji organizacije, če je bila ob rojstvu mrtva? Ne, 37.000 Slovencev in drugih Jugoslovancev v jednoti nismo vsi skupaj taki bedaki, da bi ne poznali klerikalnih mahinacij. 37.000 članov S. N. P. J. ni tako zabilih, da bi puštili par "rdečkarjem", da delajo v Chicagu, kar hočejo. S. N. P. J. jim nudi največ prostosti. Ne članstvo vidi napako v glavnem odboru, odloči in uredi lahko po svoje.

Iz "Amerikanskega Slovenca" z dne 14. oktobra je br. Godina čital obdolžitve rev. Cerneta, radi katere je bil sklican shod in radi katerega je glavni odbor S. N. P. J. sklenil, da bo branil jednoto pred takimi napadi do skrajnosti. (Ploskanje.)

V svojem članku proti S. N. P. J. je Cerna navedel tri točke, s katerimi hoče pokazati našo jednoto, da kratki pravice svojemu članstvu. Njegova prva točka je radi prepovedi, katero je sklenila konvencija, ki brani društvom naše jednote, da ne smejo korporativno prisostvovati cerkvenim slavnostim. Na to je enostaven odgovor: Če druga organizacija lahko določi spoved, ima S. N. P. J. tudi pravico prepovedovati take stvari, prvič, ker so nepotrebne, drugič pa ker se je v preteklosti le prepogosti prigodilo, da se je duhovščina iz članstva naše jednote pri takih prisostvovalnih nortvala in izrabljala take prilike v svojo propagando proti jednoti.

Druga Cernetova točka v članku je, da bo članstvo jednote suspendirano v takih slučajih. To je velika laž. Jednota ne dopušča, da bi po cerkvah duhovščina napadala naše člane in bi članstvo naše jednote korporativno po cerkvah delalo štafašo.

Na tretjo točko Cerneta je br. Godina odgovorjal, zakaj je S. N. P. J. sprejela točko, katero Cerna zavija drugače. Odborniki cerkvi ne more biti obnem tudi dober odbornik pri društvu S. N. P. J. (Odobranje in ploskanje.)

Cerna piše, da se pri agitiranju za članstvo trkamo na pravo svobodo pri S. N. P. J., ko člana pridobimo pa mu to svobodo odrehamo. Jednota se ne briga za zasebna prepričanja svojega članstva. Član lahko kleči v cerkvi, da bodo njegova kolena vsa krvava, jednota mu tega ne bo branila; pri nji bo dober član, ako bo plačeval ob času anesment in se drugače ravnal po pravilih. To mislim, je dovolj odkritosrečno in pošteno. (Ploskanje.)

Smeja je trditev Cerneta v njegovem članku, da so se glavni odborniki pred konvencijo (Dajle na 7. strani.)

NAŠI ODRI

Prireditev dram. odseka kluba št. 1 J. S. Z.

Chicago, Ill. — Po dolgem času smo v Chicagu zopet enkrat videli naš slovenski odru drama, ki je vzeta iz življenja najbolj zatiranih — iz življenja delavca. Da ne vidimo večkrat ni toliko krivda dramatičnih družtev ali odsekov, kot pomanjkanje pravih dram, vzeti iz življenja modernih sužnjev. Kljub temu bi pa bilo priporočljivo vprizoriti vsaj te, katere imamo; vsaj dramatični odseki socialističnih klubov naj bi vprizarjali socialne drame, katere bi le mogli dobiti.

Socialistični klub št. 1 J. S. Z. je imel zadnjo nedeljo zelo obširen in tudi zanimiv program. Zadnja prireditev ni bila navadna, kakoršne je imel navadno dosedaj. Glavna točka člega programa je bila vprizoritev socialne drame v dveh dejanjih "Grobovi bodo izpregovorili". Pred vprizoritvijo je bila deklaracija "Ahasver oznanja novo vero", izvajal Anton Slabe; "Pesem življenja", živa slika z dialogi; in kratak nagovor, Filip Godina.

Deklaracija "Ahasver oznanja novo vero" je bila izvedena prav dobro; maska je bila pogodena dobro in luč ter zastor je naredil "Ahasverja" še bolj mišičnega, kot v resnici je. In pesem kot taka je v resnici zelo pomembna in času primerna. Le škoda, da je tako malo onih, ki vpoštevajo to "vero".

Druga točka programa "Pesem življenja" pa ni bila pogodena tako dobro, kot prva točka. Največja napaka je bila — slaba razsvetljava, ki je pokvarila ves vtis. Snov in pomen je dober, izvedena je bila tudi še dobro, edino F. Zaitz je imel nekoliko preaskav glas.

Cetrta točka — glavna — vprizoritev drame "Grobovi bodo izpregovorili" je uspela prav dobro — malenkostnimi izjemami. Glavne vloge so bile pogodne prav dobro in tudi kolikor se pač more pričakovati od diletantov izvedene. Soba sama bi morale biti nekoliko bolj revna, toda to ni krivda režije, oziroma dramatičnega odseka, ampak dvorane, ker se nima zadostnih kula, ki bi odgovarjale raznim prireditvam. Oprema sobe je odgovarjala drami sami. — Ivan Klarič (Andrew Miško) in njegova žena Marija (Frances Vider) in stari Klarič, Ivanov oče (Anton Slabe) so izvedli svoje vloge prav dobro; živeli so se v svoje vloge in igrali so z dušo, ne pa mehnično. Tudi oblečeni so bili njih razmeram primerno; ako bi bili malo bolj revni, bi še bolj živo pokazali svojo revščino. Klaričeva otoka sta bila na odru kot doma! Niti najmanj se njima ni poznalo, da sta pred polno dvorano in izvedla sta svoje vloge popolnoma neprizorjeno, posebno še, ko sta pojedla, kar je prinesla njiju dobra sosed; pokazala sta, da sta bila lačna, kot vloga zahteva. Gospa Bašič, Klaričeva sosedica (Pavline Levec) je tudi dobro izvedla svojo ne baš kratko vlogo. Jos. Kolar — hišni gospodar — (Chas. Renar) je izvršil svojo vlogo še dosti dobro; pokazal se je hišnega gospodarja. Gospa Reich — odbojica kračanskega dobrodelnega društva — (Frances A. Tauchar) pa ni izvedla topot tako dobro svoje vloge; valed neznanja svoje vloge je prišla v nemalo zadrego, kar je bilo zelo mučno, ker bi se ves prizor moral vrstiti hitro. Pavel Bratič — nekdanji Ivanov tovariš — Donald J. Lotrič, je svojo kratko vlogo izvršil dobro in svojemu stanu je bil tudi primerno oblečen. — "Skrib" je bila v resnici tako velika, kot si jo je predstavljali Ivan Klarič, in ki ga je končno pogrnala v smrt; tudi maska je bila dobra.

Nekaj, kar ni bilo pričakovati, je bilo to, da so navzoči tako pazno sledili celemu poteku drame; ni bilo onega šuma in ropota, ki je navadno skoro pri vsaki dramatični predstavi "nepovabiljen gost". Tudi "naš naračaja", katerega pa topot ni bilo veliko, je bil miren. — (Upam, da pri prihodnji predstavi bo enako). Zadnjega prizora drame se je skoro polovica navzočih "dejanako udeležila". — Udeležba je bila vžle slabemu vremenu zelo dobra; sedeli so bili vsi zasedeni

in nekaj jih je moralo biti zadovoljnih s stojiščem.

Po predstavi se je razvila prosta zabava in ples, ki je trajala še malo čez polnoč. Bila je nebrisljena zabava, dobro razpoloženje je vladalo ves čas.

K tej prireditvi so prihiteli rojaki še celo iz Milwaukeeja, La Salla, Waukegana in Joliet; iz čikaških predmestij — Cicero, So. Chicago in Pulman pa i-lak vedno pridejo. Vseh udeležencev je bilo okrog 500, kar je precej za tako slab dan, kot je bila zadnja nedelja. — P. — k.

Trije tički!

Meadow Lands, Pa. — "Tačrat nisem pil vode, še umivati se nisem maral z njo", tarna črmar Jarm, ko premišljuje preteklost. Ako pa bi znal še za prihodnost, bi gotovo osivel. Se hujše se godi krojaču Nacetu, ker že tri dni ni imel gorke žlice v ustih. Ker se je pa urarju Zajcu skoro isto zgodilo in je tako lačen, da bi jedel kosmate žabe, je jima pridruži še pravi "rajbenaki peskravez" Joško, ki je tudi lačen, da bi volovske parkije jedel. Ni čudno, da se pri zaprljivem krčmarju dobro počutijo. Težava je le v plačilu, toda iznajdljivi "trije tički" si že snajo pomagati in le žena Špela s svojo kuharico reši krčmarja znanje teme. To je snov prvega dejanja omenjene igre.

Da se jim v drugem dejanju ne godi ravno predobro, ko jim strogi sodnik stopa na prste, se namo ob sebi razume. Vendar jim pomaga malo srečni slučaj, nalo pa nerodni in zaspani sluga Peter.

Igro vprizori dramski klub "Triglav" v Meadow Lands, Pa., dne 5. decembra v Miners' Halli. Začetek ob sedmih zvečer. Vstopnina: moški, 75c; ženske, 25c; otroci med 7. in 16. letom 10c. Ker je igra prvovrstna burca, kakršnih še ni bilo v naši bližini, ni vprizorjenih, ste vsi bližnji in daljni uljudno vabljeni. Da bomo omenjeni večer vsi veseli, garantirajo igralci.

Med prosto zabavo svirajo tu-li to pot Libraryčani. Za dobro postrežbo v spodnjih prostorih pa bo skrbel v to izvoljeni odbor.

Vsem samskim zastopnicam ženskega (nežnega) spola pa na uho povem, da ob 11. zvečer zapojejo izbrani pevci tisto:

Mi smo pečlarji korenjaki, kako nas gledajo ljudje; pa pravijo, to so junaki, ki brez deklet lahko žive.

Na veselo svidenje vabi — Publikacijski odsek dramskega kluba "Triglav".

Ljudska knjižnica v Sheboyganu.

Minulo je vroče poletje, sle dila ji je hladna jesen, katera pa tudi že jemlje slovo in napravlja mesto starki zimi. Prihaja torej loba, o kateri se rojak izgovarja: "Pozimi še nekaj berem, a poleti ni časa."

Veselo priporočilo imamo za vse tiste, ki se zanimajo za dobro čtivo in kateri niso imeli časa poleti, da postanejo člani Ljudske knjižnice, ki jo imamo v novih prostorih, in sicer pri rojaku J. Fluderniku na 835 Indiana ave. Knjige se izdajajo vsako nedeljo dopoldne od 10. do 12. ure. Ljubitelji čtiva! Pridružite se in postanite člani Ljudske knjižnice. Z vašim sodelovanjem nam bo zagotovljen boljši uspeh. Pomnite, da v znanju je moč. Znanje pa dobite iz knjig. — Odbor.

REZIDENCA 3316 S. Millard Ave. TELEFON: Lawndale 9797.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK.

PHYSICIAN & SURGEON

Laver Bldg., 3653 W. 26th St., vogel Lawndale Ave. in 26. ulica. Telefon: Crawford 2212, 2213.

ORDINACIJSKE URE:

Ob delavskih od 2. do 4. popoldne vsesmilj torki in petki in od 7. do 8. zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 11. dopoldne do 12. uro.

NA PRODAJ IMAM

lepe bele polnokrvne velike sorte kokoši in peteline, izležene meseca aprila t. l. imenujejo se "White Plymouth Rock" in so "Halbach's" vrste. Posebno pridne zanesti jajca pozimi. Imam tudi preiskušena in jamčena zdravila za kokoši. Za ce-no in druga pojasnila pišite na naslov: Mrs. Geo. Koss, P. O. Broadhead, Wis. (Adv.)

Agilirajte za "Prosveto!"

Gornja slika predstavlja mojo ženo Mary Burja, rojena Jermol in dve hčerki. Ona je odšla od mene 5. novembra, t. l. in brez vsakega vzroka ter seboj vzela obe hčerki. Ona je srednje velikosti in ima kostanjeve lase, govori slovensko, dobro angleško, nemško in italijansko, doma je iz Tolmina na Primorskem.

Stara je 27 let. Hčerke so Mary Burja, stara 9 let in mlajša Flo-renc je stara 8 let. Rojake pro-sim, če kdo ve za njih naslov in mi to naznani, mu dam nagrado \$10.00. Če bo pa sama čitala te vrstice želim, da se vrne in vse bo radevoljno pozabljeno. — Ori Burja, 708 W. 10th Street, Johnston City, Ill.

CUNARD V JUGOSLAVIJO

(preko Cherbourga)

Znižane cene v tretjem razredu za tja in nazaj.

V LJUBLJANO in nazaj na BERENGARIJI \$210

AQUITANIJI \$206

MAURETANIJI \$206

in davek

8 in pol dne do Jugoslavije.

Odplutja ob sobotah. Tudi nastanjeni potniki so pripuščeni, ne da bi bili podvrženi kvoti. Val potniki tretjega razreda so v kabinah. Neurekhaljiva štota, lahorna hrana. Za podrobnosti vprašajte lokalnega agenta ali pa

CUNARD LINE

140 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

LEPA PRILIKA KUPITI

stavbišče (lot) v Youngstown, Ohio. Iron City Realty Co. Prod-am po nizki cení valed bolezní, imam ga že pet let, je vse plačano. Jaz sem plačal zanj \$1,000. Kdor želi kupiti naj piše na naslov: Andrej Stravich, 129 George Street, Brooklyn, N. Y. (Adv.)

HITRO ZDRAVLJENJE REV-MATIZMA.

Kateri trpi na revmatizmu, naj si naroči Ferant liniment, ki mora popolnoma ozdraviti to bo-lezen v 48 urah. To zdravilo je že na tisoče ozdravilo in bo tudi vas, je edino zdravilo, ki mora popolnoma ozdraviti. Ta zdravi-la so jamčena od Julien Ferant, under the food and drug act, June 30, 1906. Cena steklenici \$2.50. Vsa naročila naj se pošlje-jo na: John Dezelak, 301 Lincoln St., Nokomis, Ill. — (Adv.)

OPOMIN!

S tem opominjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, ker jaz jih že dovolj dolgo čakam, da poravnajo v teku štirinajst dni, drugače bom prisiljen z njimi strogo postopati. Jaz nič ne delam in sem dolžan, pa ne morem plačati. Frank Vodnjak, R. D. 2 — Flemington, W. Va. — (Adv.)

OGLAS!

Slovenec, star 48 let, želim se-znaniti se z dekletom ali vdovo v svrhu ženitve. Sem dobrega značaja in poštenega obnašanja, imam precejšnjo vsoto prihrankov v gotovini. Knjiga moje preteklosti je odprta vsaki, katera pošteno misli in mi piše. Prosim, da priložite zraven svojo sliko, katero vrnem. Tudi jaz pošljem mojo sliko na zahtevo. Prednost ima ona, ki ima kakšno imetje, pridejo pa tudi druge v poštev in vsaki bom odgovoril. Stara naj bi bila okrog 40 let in več. Pišite na naslov "SLOVENECE", 2657 S. Lawndale ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

ROJAKOM NAZNANJAM. da sem odprl svojo krojačnico na Fairfield Ave., v Moreville, pod imenom

"CAMBRIA TAILOR" Izdelujem obleke in suknje vseh krojev in sicer po \$23.75 do \$60.00. Čistim, likam in popravljam obleke in suknje, ter vsa v to stroko spadajoča dela. De-lo jamčim, zmerne cene. Pišite mi dopisnico ako potrebujete obleko, pridem k vam na dom z vzorci.

PETER KOBAL, krojač, Johnstown, Pa.

SLOVENECE bi se rad seznanil s Slovenko ali Hrvatico, katero veseli živeti na farmi v državi Oregon. Podrobnosti se izve pismeno. Mora pa biti naprednega mišljenja in srednje starosti. Pišite na naslov "Slovenec", 2657 S. Lawndale ave. Chicago, Ill. (Adv.)

IŠČEM SVOJO PRIJATELJICO katere deklško ime je bilo Ma-rija Gorjanc, doma iz Šoštanja na spod. Štajerskem. Mislim, da živi nekd v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njen naslov, da to sporo-či, če bo pa sama to čitala, naj se javi na moj naslov: Josephina Brelih, P. O. Box 426, Neffs, Ohio. (Adv.)

Ali vas nadleguje KAŠELJ? Zadevoljeni odjemalci priporočajo

Severa's Cough Balsam.

Idealno zdravilo zoper kašelj; prijetno, uspešno in zanesljivo. Cena 25 in 50 centov.

Hitra odprava naper akutni prehlad so

Severa's Cold and Grip Tablets.

Cena 50 centov.

Ta dve zdravila so najbolja odprava v slučajih kašlja, prehlada in hripavosti.

Zahtevajte najprej pri lekarju.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Naročilo d. Kibase

narejene iz čistega prašičjega mesa, prekajane s hickory le-som. Pošiljati začnem od 25 ok-tobra naprej. Z naročilom pri-denite tudi Money Order, cena le 40c za funt, poštnina plačana. Pišite na:

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

MESNICA V NAJEM

se oda z vso mesarsko opremo. Najemnina nizka. V sredini na-selbine, zelo ugodna prilika za Slovence ali Hrvate. Uprasa se pri Franku Limoni, 411 Grienfield Av. Milwaukee, Wis., zvečer od 5 do 10 ure v soboto in nedeljo celi dan. (Adv.)

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

ANTON LIPOLD, Box 140—R. I. Naylor, Mo.

RAZPRODANO!

Zaloga knjige Angleško-slo-venski Besednjak (Sestavlil dr. Kern). je razprodana in se ne sprejemajo nobena naročila. To naj blagovolijo upoštevati posa-menzniki in slovenske knjigarne. Rojakom se zahvaljujem za ta-ko nepričakovano naklonjenost mojemu delu. Razprodanih je bilo 2,000 knjig. Dr. F. J. Kern.

KADAR RABITE PREMOG

Kadar se hočete seliti, Kadar rabite expresmana, obrnite se na moj naslov: FRANK UDOVICH, 2623 S. Ridgeway ave. Tel. Lawndale 8693, ali pa na 1808 S. Racine Ave. Tel. Canal 1439

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjam vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da je zavedno preminul moj soprog in oče

ANTON PETRIČ

dne 23. novembra 1925 popoldna in sicer valed pljučnice. Rojen v vasi Petovrh-Smilhei-Stopiče. Tukaj je bival 22 let. Tukaj za-puša ženo in dva otroka v starosti 10 in 13 let, dva bratrance in eno sestrično. Bil je naprednega značaja, ter organist in vsem priljubljen. V starem kraju zapuša mater in dve sestri. Ker se mi ni moglo vsakemu posebej zahvaliti, vsem ki ste mi bili v pomoč v naših težkih urah v bolezni in ob smrti, nadalje vsem ki so darovali vence, družtvam in posameznikom, kakor tudi vsem, ki so dali svoje automobile pri sprevedu, ter vsem, ki so se vde-ležili pogreba se najlaskrenejše zahvalim. Torej najsrčnejša hvala vsem skupaj. Tebi pa, dragi mož in oče, želimo, počivaj v miru in lahka naj Ti bode ameriška gruda. Tvoj spomin med nami ne izumre nikoli.

Zalujoci ostali: Karolina Petrič, soproga; Karolina Jr. in Anton Jr., otroka, vsi v Indianapolis, Ind.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjam širom Amerike žalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja moji ljubljeni soprogi in materi.

VIKTORIJI SKAVIČ (roj. Sorazin)

v Kasljeh pri Sežani na Primorskem. Umrila je 19. novembra 1925 ob 4. uri zjutraj v Frances Willard bolnišnici, bila je ope-rirana na glavi na ušesnih kosteh (Mastoid), umrla je osmi dan po operaciji za zastrupljenjem krvi. Bila je v najlepši dobi stara 26 let. To zapuša žalujoci soproga in dva še čisto mala otroka, eno sestro omožena Mary Volk in v stari dgmovini pa štiri brate. Pokopnica je bila članica društva "Nada" št. 102, S. N. P. J., katero ji je oskrbelo dostojen pogreb. Najlepša hvala dr. Nada št. 102, S. N. P. J. za krami darovani venec, članicami s vdeležbo pri pogrebu in še posebno pa predsednici Mariji Schitrar za obredni govor ob prtem grobu in sestri Ma-riji Udovich za poslovljni govor doma v hiši. Nadalje se za-hvalim br. Filip Godina, za poslovljni govor doma v hiši, kakor tudi za ginljiv govor ob odprtem grobu na pokopališču, s kate-rim je ginljive navzoče. Pogreb se je vršil na Češko Narodno pokopališče 21. nov. t. l. Najpriarčnejša hvala družini Vitec, katera mi je bila vedno ob strani v mojih žalostnih urah. Isk-rena hvala vsem darovalcem vencev in vsem spremljevalcem moje pokojne soproge k zadnjem počitku na pokopališče. Tebi, ljuba soproga in mati, naj Ti bode lahka ameriška zemlja, počivaj v miru. Zapustila si dolino solz, ter male otročice, ki ne bodo nikdar postali to kar je najdražje, svoje matere, a vendar se Te bomo zavedno spominjali.

Zalujoci ostali: Ivan Skavič, soprog; Elvira Skavič, stara 2½ leta, hčerka, in Robert Skavič, tri mesece star sinček, vsi na 2650 S. Harding Ave., Chicago, Ill.

NOVE SLOV. IN HRV. PIANO ROLE ZA BOŽIČ

Hitite Kristjani	Božična z besedami	\$1.00
Sveča noč	"	"
Rožmarin	rola z besedami	\$1.00
Zvonikarjeva	"	"
Prišla bo Pomlad	"	\$1.00
Vinoča je gora	"	\$1.00
Kolikor kaplje toliko let	"	\$1.00
HRVATSKÉ:		
Ti plaviš Zoro krasna	"	\$1.00
Tamburica sitnim glasom udarase	"	\$1.00
Miluj srce moje	"	\$1.00

Cenik vseh naših rol pošljemo na zahtevo. Pošljite 50c posebej za poštino.

331 Greve Street NAVINŠEK-POTOKAR Conemaugh, Pa. Edina slov. izdajateljica piano-rol v Ameriki.

BOŽIČNO DARILLO V DENARJU

ima samo tedaj svojo pravo vrednost, če je nakazano pred božičem.

Gotovo vam je znano, da je pošta preobložena z prometom v tem času, zaradi tega ne odlašajte s pošiljateljvjo.

Glejte na to, da vaši sorodniki v stari domovini gotovo dobijo pošiljatev pred božičem.

Pozornost, katero posvečamo mi takim pošiljatkam v domovino, vam jamči, da bo izplačilo izvršeno v popolnem redu in najkrajšem času.

Z ozirom na naš veliki promet in direktno zvezo z bankami v do-movini, Vam zamoremo nuditi najugodnejše cene.

Sprejemamo prijave za božični izlet v domovino z parnikom "Berengaria," kateri odpluje iz New Yorka dne 9. decembra. Za-htevatje vsa pojasnila od nas.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

LAŽ IMA KRATKE NOGE.

Nato članar filozofira seveda po svoje, da dokaže, kako bedasta je ta izjava, da tako sugestira, da jo je treba odpraviti. On sicer tega ne pove direktno, ker bi bila direktna sugestija preveč očiten dokaz pred konvencijo S. N. P. J. v Waukeganu, da komunistični "Radnik" in frančiškanski list igrata pod enim klobukom, da spravita Slovensko narodno podporno jednoto pod oblast hirarhije.

Članar je vedel, da je lagal in zavijal. Bal se je, da ta zavijanja nekega dne prav zanesljivo pridejo na dan in provokator se je "pozabil" podpisati, da tako izbrise sled za sabo. Ali kakor se pozna ptiča po perju in barvi, tako se provokatorja pozna po slogu in pisavi v "Radniku."

Provokator je vedel, da je s črnim na belem tiskano na 15. strani, v II. členu, 1. točki pravil S. N. P. J.: "Namen jednote je: ... podpirati svoje člane duševno in jih povzdigniti kulturno z zbujanjem prave demokratične zavesti med njimi, z združevanjem in izobraževanjem na temelju prvega odstavka načelne izjave, resolucij in drugih zaključkov, sprejetih na konvencijah, pri splošnem glasovanju ali po gl. odboru."

V istem členu na strani 16, druga točka, je provokator čital: "V dosego tega namena pobira jednota redne in izredne asesmente ali prispevke od svojih članov, izdaja svoje glasilo in vrhutega perijodično še druge publikacije pisane v duhu prvega odstavka načelne izjave ..."

Na strani 39, v XI. členu, 2. točki je provokator čital: "Glasilo mora biti urejevano v duhu načel naprednega, politično in strokovno organiziranega delavstva in v duhu prvega odstavka načelne izjave Slovenske narodne podporne jednote."

Kako se pa glasi prvi odstavek načelne izjave Slovenske narodne podporne jednote. Ta odstavek se glasi: "Slovenska narodna podporna jednota je ustanovljena na svobodomiselnem temelju."

Provokator je to vedel, kljubtemu je tolmačil načelno izjavo Slovenske narodne podporne jednote in njene izobraževalne naloge tako, kot je, to delal frančiškanski list.

Provokator je šel še dalje in je člane S. N. P. J. ozmerjal kot zaostale nevedneže. Ta poklon je najeti provokator napravil članstvu S. N. P. J. s temi besedami: "Ali naši socialpatrioti iskoriščavajo političku zaostalost članstva s jedne i okolnosti o kojima smo več ranije govorili s druge strane, proturali so na jednoj konvenciji resolucijo, u kojoj se tobože postavljaju na stanovište nepomirljive klasne borbe i zbog toga odlučise da "Prosveta" piše v tom duhu."

Ko je provokator proglasil člane S. N. P. J. s temi stavki za zaostale ljudi, se je spravil na gl. urednika "Prosvete" in se sklicuje na uredniški članek, in pri tem brezsranno laže, da je gl. urednik v tem članku poveljeval "francuske socialpatriote."

Provokatorji so najeti zato, da hujskajo in obrekujejo. To svojo nalogo je spolnjeval vestno tudi provokator, ki ga je najela hirarhija, da z lažmi, obrekovanjem, hujskanjem in zavajanjem uniči Slovensko narodno podporno jednoto. To potrди uredniški članek iz "Prosvete", štev. 128 z dne 2. junija 1925, katerega provokator na lažnjiv in obrekljiv način in po provokatorski metodi prikazuje, da je izdajalski za delavstvo. Da se čitatelji prepričajo, kako nizkotni človek je najeti provokator, prinašamo članek še enkrat. Članek se glasi:

"V FRANCOSEKEM PARLAMENTU SE ČUDIMO!

In o Franciji govore, da je demokracija?

Dogodilo se je v Franciji. Ta dežela je namreč v sporu z Rifovci. Kdo pa so ti zadnji? To so ljudje, katerim nekateri pravijo, da so Maročani, drugi jih imenujejo Mavre, tretji jih nakratko imenujejo Arabce itd. Ti ljudje so naseljeni na severnem in severozapadnem obrobju Afrike. Imenujejo jih ghibali, ker so jim ta imena dali ljudje, ki jih hočejo vladati s tem, da jih mislijo pocepiti med sabo s dajanjem različnih imen. Rifovci niso še nikdar šli v Spanijo iskat sporov. V severni Afriki so, odkar so jih pregnali iz Spanije. Gospodujoči razred v Franciji je pa mislil, da je v njegovem interesu, ako se prične pripraviti s temi ljudmi. In začel se je pripraviti. Ne večerjaj in tudi ne danes, ampak še pred veliko desetletji. In da svojemu sporu da pravo lice in da ga opraviči pred vsemi svetom, mu je dal ime kolonialna politika.

V Franciji pa ne živi samo gospodujoči sloj. Tudi vse ljudstvo ni tako neumno, da izvoli v francoski parlament kot poslanca same zagovornike interesov gospodujočega sloja. In tako je pribita resnica, da poleg zagovornikov gospodujočega razreda sedi v francoskem parlamentu precej zastopnikov delovnega ljudstva, ki se ne strinjajo s kolonialno politiko gospodujočega razreda. Te zastopnike imenujejo socialiste in komuniste.

Podjarmljenje teh Rifovcev, katerim je gospodujoči razred dal razna imena, pa stane denar. To je umevno! Smodnik se ne dobi zaastonj. Tudi najbolj patrijotičnemu francoskemu kapitalistu ni do

danes prišlo še v sanjah na misel, da bi daroval topove in uniforme, ali da bi celo oskrboval armado zastoj, ki se bojuje proti Rifovcem v Afriki za njegove interese. In tako so zastopniki gospodujočega razreda v francoskem parlamentu predlagali iz izgovor "usmiljenja" do delovnega ljudstva, da se naj ne bojuje proti Rifovcem in za njih potlačene izda naj trideset milijonov frankov.

Rifovce vodi namreč neki Abdel-el-Kerim. In Rifovci imajo vanj veliko zaupanje, ker se je baje učil ubijanja in vojskovanja v Evropi, to je pri ljudeh, ki bi jih zdaj radi zasuljili. Ta "strašni" človek, tako si šepete francoski gospodujoči razred v uho, je pretepel še armade španskega gospodujočega razreda in baje zdaj tepe še čete francoskega gospodujočega razreda. In da četati francoskega gospodujočega razreda ne bodo tepeni, je treba denarja.

Ti preklicani socialisti in komunistični poslanci pa niso hoteli nič slišati o tem, ko so zastopniki gospodujočega razreda pričeli stokati, da nujno potrebujejo trideset milijonov frankov za ukrotitev Rifovcev.

Prvi se je zgasil za besedo socialistični poslanec, Pierre Renaudell. Bral je vladi levite in jo svaril, kajti če je struna na loku le preveč napeta, rada poči. Zahteval je, da naj vlada pove resnico o pustolovčinah francoskega gospodujočega razreda v severni Afriki. Vladi je zastavil silno vprašanje, ako res Franciji primanjkuje mladeniči, zakaj jih štrjuje v Maroku? Sledil mu je komunistični poslanec M. Doriot, ki je poudarjal, da Abdel-el-Kerim želi mir in da priključuje pogoje. Poslanec Berton je pripovedoval, kako je Abdel-el-Kerim prišel v Pariz leta 1923, da nakupi orožje.

Ampak to ni spravilo ministrov iz ravnotežja. Takih stvarnih očitkov so že tako vajeni, kot berač mraza. Raztogotil jih je keke poslanec M. Doriot, ko je prečital pismo nekega vojaka v Maroku, ki so ga poslali zastopniki francoskega gospodujočega razreda v severno Afriko, da se bojuje proti Rifovcem, ki mu niso še nikdar storili kaj zalega in katerih sploh ni poznal, dokler ga niso poslali na bojišče. Vojak se pritožuje, ker jim polkovnik zabranjuje peti "Internacionalno." Zastopniki gospodujočega razreda so se sprva ješili nad vojakovo predznostjo, da se upa sploh kaj takega pisati. In ko je Doriot argumentiral naprej, da imajo vojaki pravico peti Internacionalno, je naenkrat zadonela v parlamentu "Internacionalna" iz deseterih in deseterih grl.

To je razkačilo zastopnike gospodujočega razreda, da so pričeli kričati križem, dasiravno poudarjajo zelo radi, da so branitelji demokracije. Pač glavni so ti branitelji demokracije, kako jih navadna in nedolžna pesmica o demokraciji spravi v tako jezo, da ne morejo krotiti več svojih strasti. In zastopniki gospodujočega razreda se čudijo, zakaj zastopniki delovnega ljudstva zahtevajo mir z Rifovci.

Kje je v tem članku tisto poveljevanje "francuskih socialpatriota," o katerem piše najeti provokator?

Članek najprvo na kratko seznani čitatelje, kdo so Rifovci. Obsoja francosko kolonialno politiko in francoski imperijalizem. Norčuje se iz strahu, ki ga ima francoski gospodujoči razred pred upornimi Rifovci. Konstatira, da so socialistični in komunistični poslanci nastopili proti imperijalistični politiki gospodujočega razreda v Franciji. Navaja, kaj so socialistični in komunistični poslanci govorili, francoski ministri so kljub tem govorom ostali gluhi in nemi, kakor, da se ne tičejo njih. Članek v celoti je protest in satira proti francoski imperijalistični politiki. Urednik je odprto povedal, da obsoja imperijalistično politiko gospodujočega razreda.

Pa pride najeti in plačani provokator od hirarhije in se prav debelo zlaže po znanem jezuitskem načelu "namen posvečuje sredstva," da je urednik "Prosvete" pel slavo "francuskima socialpatriotoma," z namenom, da naščuva članstvo S. N. P. J. za odpravo načelne izjave S. N. P. J.

Provokator je pač računil s tem, da so člani S. N. P. J. že pozabili, kako se je glasil članek, ki je bil priobčen dne 2. junija 1925, kajti od tega dne in do dneva, ko je provokator svojo hujskarijo polno obrekovanj in laži priobčil v "Radniku."—(Dalje prihodnjič.)

OD PREDSEDNIŠTVA S. N. P. J.

Malo popravka kritičarjem zadnje konvencije.

Ker se zadnje čase zmerom bolj pogosto oglašajo dopisniki, ki samo kritizirajo delo in potek zadnje konvencije, in ker je med temi dopisniki tudi veliko takih, ki v svoji kritiki ne poznajo nobene meje in nobene dostojnosti ter se niti najmanj ne ozirajo na resnico in fakte, pač pa samo zabavljajo in "kikajo," brezobzirno, dali je to jednoti v škodo ali ne, zato smatramo potrebnim, da damo na tem mestu malo pojasnila in resničnih podatkov, ki naj bodo obenem popravki kritičarjem, katerih se tiče.

Neprenehoma se trdi, da je na zadnji konvenciji vladala avtokracija, da ni bilo enakopravnosti, da se je delegatov mašilo usta, da je konvencijo "runala" korumpirana mašina itd., a vsega tega da je—seveda—kriv gl. odbor, ki je po teh trditvah imel tudi sam besedo in je usurpiral vso moč. Gl. odbor je tudi kriv, da je pri nas največji asesment in gl. odbor ga zdaj hoče še zvišati. Gl. odbor je baje imel tudi slabo vest o neredu in gnilobi v gl. uradu, pa zato ni dopustil, da bi se razpravljalo o poročilih posameznih gl. odbornikov. Imel je še druge skrivnosti, ki jih je držal do zadnjega, potem je pa kar konvencijo zaključil na svojo pest in na nepričakovan način in tako preprečil, da te strašne reči niso prišle pred zbornico. In še vse polno drugih takih stvari se govori in piše o njih.

Res strašno—kaj? Grozne pošasti in sami "kruki" morajo biti ti gl. odborniki!

Ampak malo pogledimo poprej, koliko je na teh trditvah resničnosti in koliko se ujemajo fakti s čarobnimi pripovedkami. Najprej moramo pronači, kako je bila sestavljena konvencija, pa bomo na jasnem, če je vladal gl. odbor ali zastopniki društev. Skupaj nas je bilo 282 predstavnikov, ki smo imeli na konvenciji vso pravico delati zaključke, in izmed teh je bilo samo 23 članov gl. odbora, vsi drugi so bili pa delegatje in delegatnje, poslani od društev. Ali je mogoče, da bi 23 gl. odbornikov "runalo" 259 delegatov kar po svoje in brez vprašanja, če je tolika večina delegatov zadovoljna ali ne? Gl. odborniki bi bili res "kampelci," če bi bili kaj takega zmožni. Ampak niso. In vsakdo ve, da je pri nas kaj takega nemogoče. Glavni odbor ni vodil konvencije in, je tudi ni "runal." Konvencija si je izvolila svojega predsednika in svoje podpredsednike ter druge odbore. Pri nas je vpeljal ta red že od druge redne konvencije, ki se je izkazal kot najbolj praktična in poštena demokratična naprava. Pri nas si izbere delegacija predsednika in ves konvenčni odbor izmed svoje srede in postavi si za voditelje osebe, v katere ima zaupanje. Pri izbiranju konvenčnega odbora torej ni moglo odločiti tistih 23 oseb, ki so v gl. odboru, in gl. odborniki se niso niti najmanj vsiljevali v konvenčni odbor sami, niti niso poskušali vsiliti koga drugega.

Resnica je, da je gl. predsednik odprl konvencijo in vodil je tudi seje, dokler se ni konstituiral izvoljeni konvenčni odbor, in resnica je tudi, da dokler je on vodil seje, da je vsak dobil besedo, ki se je priglasil in da se ni nikogar preziralo in nikomur "mašilo" ust. Mogoče pa je, da je predsednik katerega prezrl, kar je pri tolikem številu delegatov pač lahko mogoče. Besede niso dobili samo tisti, ki so se priglasili po zaključku debate.

In ko je vzel svoje mesto po konvenciji izvoljen predsednik, je delal isto. Poskušal je, da ustreže vsem, a to ni šlo dolgo. Kmalu je konvencija sprejela predlog, ki je nalagal predsedniku

ZARKOMET

"Čiščenje".

Prijatelj na odgovornem mestu mi je pokazal zaupno pismo nekega člana naše jednote, ki se pritožuje, kako nekatere članice izrabljajo blagajno s podporami, ki jih prejema za "očiščevalne operacije". Te operacije so navadno abortije ali po domače odpravljanje zaplodka.

Vzroki takih "operacij" so razumljivi. Dejstvo je tudi, da niso involvirane samo naše članice, temveč ženske v ogromnem številu iz onih slojev, v katerih je ignoranca glede neškodljive in umestne kontrole porodov največja. Dr. J. H. Greer je nekoč pisal, da se samo v Chicagu izvrši povprečno 50,000 abortij na leto.

Da je ta epidemija tudi med našimi ženami splošna, lahko popričam sam, ker sem svoječasno pri prevajanju korespondence nekega zdravniškega zavoda imel priliko čitati povprečno po deset pism na teden od Slovenk in Hrvatice iz vseh krajev Amerike. Vsa ta pisma so bile mile prošnje "za medicino, ki naj odpravi plod, ker imajo že preveč otrok".

K tej stvari se še povrnem. V interesu zdravja in življenja naših članic rečem danes le toliko, da je abortija nevarna igra, ki lahko umori ali pa pokvari ženo za vse življenje. Namesto abortivnih sredstev naj se žene raje poslužijo preventivnih sredstev. Uničenje ploda je zločinsko početje, dočim preprečenje ploda, komur je to potrebno, ni noben zločin, niti noben moralni pregrešek. Kdor zagovarja in priporoča kontrolo porodov, zagovarja in priporoča le prevečjo ali preprečenje, nikdar pa ne abortije ali nasilnega sploda. Moje mnenje je, da je za premlevanje tega problema najbolj poklican naš brat vrhovni zdravnik, ki naj o tem piše v našem glasilu ne glede na krike naših moralističnih hinavcev, ki vsak pošten nauk v prid zdravju in morali označijo s "svinjarijo", sami pa gaziijo svinjarstvo do vratu.

Naša pravila pomenijo pravo svobodo.

Yes, sir! Mi smo dali točko v pravila, ker smo pošteni in se ne bojimo povedati kaj smo in zakaj. Čekmešter naj bo čekmešter ali pa odbornik S. N. P. J. Služiti dvema gospodoma je nemogoče.

konvencije, da mora pri vsaki točki pravil in pri vsaki drugi zadevi vprašati konvencijo, če hoče debatirati. In predsednik se je tega držal. Pri vsaki stvari je vprašal konvencijo, če želi razpravljati o njej, in konvencija je odločila pri večini predlogov, da ne mara debate. To je torej tista avtokracija, katero predbacivale gl. odboru in korumpirani socialpatrijotjski mašini, katere nikjer ni bilo. Glavni odbor ni stavil tistega drastičnega predloga, pa tudi nobena socialpatrijotjska mašina ne, pač pa član konvencije, ki ni gl. odbornik in ne pripada nobeni mašini. Gl. odborniki so bili sami nasprotni takemu zborovanju, ker so vedeli, da imajo delegatje važna poročila in predloge od svojih društev, pa ne bodo imeli prilike jih spraviti pred konvencijo. Gl. odbornikom je bilo razvidno kmalu, da bo konvencija potom takega zborovanja lahko tudi marsikaj prezrla, da nekatere važne reči sploh ne bodo prišle na vrsto in da bo to lahko porodilo slabe posledice. Poznejši dogodki pričajo, da se niso motili.

Potem pa ti pride brezvestna kreatura na hudobno natoletje, da je gl. odbor uvedel to avtokratično zborovanje in da je gl. odbor zaključil konvencijo tako drastično in nepričakovano, nič pa ne pove, da so tudi gl. odborniki nasprotovali in protestirali in ne samo "progresivni blok."

Za glavne odbornike bi bilo veliko bolje, če bi se konvencija ne zaključila poprej, dokler ni rešila vseh zadev in dokončala vsega dela, ki jo je čakalo. Tako bi se pogovorili lahko tudi o tistih rečeh, radi katerih je sedaj članstvo v negotovosti, ker jim hudobneži pripovedujejo, da je gl. odbor nekaj skrival. Lahko bi se razkrla gniloba in korupcija, če je je res kaj itd. Jaz sicer vem, da gl. odbor ni nič skrival, ker skivanje, ki bi kaj pomenilo, je po sistemu našega današnjega poslovanja sploh nemogoče, oglašili bi pa se še gl. odborniki gotovo s kakimi važnimi predlogi, če bi jim bila dana ta prilika. Tudi vem, da ni gnilobe in ne korupcije v glavnem uradu, in če bi konvencija te obdolžitve preiskala, bi najbrž pronašla, da je gniloba in korupcija pri tistih elementih, ki hočejo po vsej sili naprtiti te nečedne pridevke gl. odboru. Čisto gotovo bi se pa pronašlo, odkod vse to izvira, če bi se konvencija poglobila v stvar, in to bi bilo še največ vredno, ker članstvo bi potem izpoznalo svoje prave nasprotnike in izdajalce, o svojem gl. uradu bi pa bilo prepričano, da ni nobene nevarnosti, ker je vse v redu.

Ce bi konvencija šla stvari do dna, bi se gotovo hotela tudi prepričati, kako izgleda tista korumpirana socialpatrijotjska mašina, ki je baje tudi "runala" konvencijo. Jaz bi sam rad poznal to zver. Ampak ljudje, ki so spravili to čudno kombinacijo protialovnih besed na površje, take zveri sami ne poznajo. Take mašine ni in je ne more biti. To so samo bombastične fraze, ki jih rabijo najeti provokatorji v interesu delavskih izkoriščevalcev in mračnjakov ter z njimi pitajo uboge nevedneže in tepce. Nam je samo žal, da je bilo par delegatov tako neprevidnih, da so se dali preblufati in ujeti na prazne fraze. Brat Zajc je bil izvoljen predsednikom konvencije, in ker je bil previden in prepameten za provokatorje, so napravili iz njega in par drugih korumpirano socialpatrijotjsko mašino. Da je Zajc vodil konvencijo dovolj dobro, to priča konvencija sama; ki mu ni pustila resignirati in ga je pri vsakem poskusu zahtevala nazaj na oder ter mu tudi ni dala malo počitka. Zajc—kajpada—dela tudi napake, toda je

(Dalje na 6. strani.)

če. Mi smo odkriti in damo vsemu članu versko svobodo, vi pa lovite člane pod lažnjivimi pretevezami. Tukajšnja slovenska postaja Ladies of Maccabees je dobila nove članice pod pretevoz, da je društvo svobodomiselnost, pa sprejetju so pa članicam usilile verske obrede, molitvice, "žegnanje" zastave in darovanje \$25 g. Hribarju. Hotele so tudi narediti prisilno spoved, pa ni šlo. Bil je upor. Gospodje Trunk, Črni, Oman, Zakrajšek in drugi bi hoteli, da tudi S. N. P. J. to dela. Toda take "svobode" pri nas ne bo, ker zemlja se suče. — Bruno, Collinwood, O.

Ali bodo tudi suhači čakali dvatiso let?

Dr. Simon Peter Long, čikaški pastor, je dejal zadnje nedelje, da je treba najprej uveljaviti deset božjih zapovedi in potem prohibicijo. Potem bomo še čakali ...

Mogoče so kaj čitali ...

Dragi Zarkomet! G. Oman, duhovni vodja K. S. K. J. zopet joka, da je še precej društev, ki mu niso poslala listkov od zadnje velikonočne spovedi. Ali so mogoče člani teh društev čitali v Prosveti kaj piše o spovednici bivši pater McCabe? Ako so, potem je prav, da so se listki "izgubili". Kdor je čital McCabeovo razpravo, ta že ne bo več pošiljal listka. — Rdeči trn iz Collinwooda.

"Blokaši" nočejo videti korupcije!

Dragi Zarkomet! "Progresivni blokaši" v Detroitu so lepe butice! Tako so kričali, kakšna korupcija je v gl. uradu S. N. P. J., ko pa je bilo na zadnji seji društva predlagano, da naj bo preiskava o korupciji, so "blokaši" glasovali proti preiskavi. Korupcija je, a preiskave ne sme biti! Tako gre "rrrrrrr" pri nas. — Poročevalec iz Detroita, Mich.

Onim, katerih se tiče.

Strankam v Collinwoodu: Prispevkov pod imeni Collinwoodski Strigelj, Rdeči trn iz Collinwooda in Collinwoodski Stapan ne piše A. Podjed, 16321 Pomeroy ave.

Central Hotel, Conemaugh, Pa.: Premalenkostno! Pustite jih, naj se šopirijo.

"Nobody", Sheboygan, Wis.: Da, James je Jaka.

K. T. B.

OD PREDSEDNIŠTVA S. N. P. J.

(Nadaljevanje s 4. strani.)

pošten in ne korumpiran. Pošteni so tudi njegovi ožji prijatelji in sodrugi, katerih je pa bilo malo na konvenciji, in tudi ti niso korumpirani in niso tvorili nobene mašine. Vsi imajo čisto preteklost in dobre zaslugе v zgodovini bojev za delavske interese. Ampak kdor je pazno zasledoval dogodke na konvenciji, se je lahko sam prepričal, da tudi ti ljudje, ki jih podpisatelji "progresivnega bloka" imenujejo mašino, niso bili edini v skoro nobeni zadevi in da so glasovali različno. Kaka je bila potem ta mašina?

Kdor je bil na konvenciji s odprtimi očmi in s pravo pametjo, je moral videti, da glavni odbor ni valjeval konvenciji ničesar in da ni poskušal z nobeno avtokracijo, pač pa je bil za demokracijo in se je udal volji večine, dasi se dostikrat ni strinjal z zaključki konvencije. Videli je nadalje lahko tudi vsak, da ni bilo nikake mašine, najmanj pa še tam, kjer se najbolj dolži in predbaciva. Velika manjšina ne more vladati velike večine v demokratični organizaciji, ne more vpeljati avtokracije in ne more konvencije "runati" po svoje. Manjšina ne more delati na konvenciji veljavnih zaključkov, pač pa jih dela večina. In če konvencija ni kaj naredila prav, je kriva konvencija skupno kot telo, in ne samo gl. odbor ali kaka mašina. Krivično in nepošteno je sedaj zvrčati krivdo za vse napake in pomanjkljivosti na gl. odbor ali na kako mašino socialistov ali pa komunistov, ker so vsi ti bili posamezno v veliki manjšini in kot taki neodločujoči faktorji.

To je bilo potrebno pojasniti in povedati v svarilo onim, ki mislijo dobro za organizacijo, pa bi se valed pomanjkljivih informacij mogoče dali pregovoriti razdiračem in jednolično škodoželjnim elementom. Jednota je dobra in zdrava v vsem svojem sestavu ter je še zmeraj najcenejša in najboljša delavska zavarovalnica. Tisti, ki vpljejo o visokem asessmentu in krivkah, naj prinese dokaze, da je drugod ceneje ali bolje, brez dokazov pa nimajo pravice širiti takih govorov, niti rabiti kolon našega glasila in tako varati in begati naše članstvo.

Vincent Cankar, predsednik S. N. P. J.

DOPIŠNIKOM POD NASLOVOM "JAVNA GOVORNICA" IN DRUGIM.

Z Novim letom stopijo nova pravila v veljavo in pri uredovanju lista se bo marsikaj izpremenilo. Letna seja gl. odbora se bo vršila koncem meseca januarja ali pa v začetku meseca februarja. Ta seja bo gotovo sklenila, kako je tolmačiti nekatere nejasne točke v pravilih. Gotovo bo tudi sklenila kaj glede urejanja lista. Kajti glavni odbor ima pravico v smislu pravil, da napravi zaključke, kako se naj urejuje list glede gotovih točk v pravilih. Uredništvo že zdaj opozarja brate in sestre, da si naj dotične zaključke izrežejo iz lista in hranijo, da se bodo znali ravnati pri dopisovanju v list.

Kar je pa jasnega v pravilih, po tem se bo uredništvo pričelo takoj ravnati po Novem letu. N. pr. zadnja konvencija je sprejela resolucijo za enotno fronto. Ta resolucija je priobčena na strani 224 in 225 zapisa osme redne konvencije. Vse, kar ne bo v dopisih soglašalo z vsebino te resolucije, bo črtano ako bi se izale-dilo, kaj ne soglašajo z resolucijo. Tako je zaključila osma redna konvencija in ne uredništvo.

Uredništvo se bo le strogo ravnalo po tem zaključku konvencije. In tako se bo uredništvo ravnalo tudi po drugih zaključkih konvencije. Dolžnost pa ni samo uredništva, da čita zapisnik in pravila, ampak t. j. dolžnost vsakega člana S. N. P. J. Nova pravila so v nekatere točkah strožja, v drugih milejša. Ako katere-mu članu ni kaj všeč v pravilih, naj se zgleda pri svojem društvu in inicijira amandment k pravilom. Ako bo njegov nasvet odobrilo njegovo društvo, in njegovo društvo bo pa zopet dobilo zadostno podporo, pojde inicijativni predlog na splošno glasovanje. Ako bo večina članstva pri glasovanju v smislu pravil se izrekla za predlog, bo veljaven, in vsi se bomo morali ravnati po njem, dokler ga članstvo s splošnim glasovanjem ali na konvenciji po svojih delegatih ne izpremeni. To velja za gl. odbor, društvene odbore, članstvo, sploh za vse departmente v glavnem uradu.

Uredništvo je dozdaj komentiralo nekatere dopise v smislu pravil S. N. P. J., člen XXXVII, dvanajsta točka. Ako bi komentiralo vse dopise, ki so bili komentarja potrebni, bi komentarji zavzeli več prostora, kot dopisi, pomagalo bi pa nič. Uredništvo se je prepričalo, da nekateri dopisniki ne čitajo pravil in ne komentarjev.

Uredništvo bo v bodoče v takih dopisih črtalo vsa natelevanja, napačna razumevanja, blatenja itd. in predložilo te črtane stavke seji gl. izvrševalnega odbora ali pa gl. odbora, poleg pa navedlo, katere točke pravil so kršene, v kolikor bo moglo izslediti napake v dopisih. Ako bodo na to pri društvih sledile obtožbe, naj si vsak dopisnik pripiše to sam sebi, kajti za vsak dopis je dopisnik odgovoren sam, torej tudi za neresnico, ki jo poroča v dopisih ali za kršitve pravil v dopisih.

Dopise, ki bodo stvarno in dostojno kritizirali posamezne član-e, društveno upravo, gl. izvrševalni odbor ali gl. odbor ali njegove zaključke ali jednotno gospodarstvo, bo uredništvo priobčilo. Vsak dopisnik naj si zapomni, da je on sam odgovoren za svojo kritiko in da uredništvo ne bo nikogar zagovarjalo. Stvarna in dostojna kritika pomeni, da morajo v kritiki biti navedeni z dokazi podrti argumenti. Na pr. za argument ne zadostuje, ako dopisnik pravi, to sem čital v zapisniku ali pravilih. Iz zapisnika morajo biti povedani tega stavka še navedene besede iz zapisnika ali pravil in povedano mora biti, na kateri strani v zapisniku ali v katerem členu in točki pravil S. N. P. J. je to zapisano, kar trdi dopisnik. "Prosveta" namreč ni kréma, v kateri se prepirajo med sabo sladko ginjeni ljudje, ampak je resen list, v katerem odločujoče je z dokazi podrti argumenti. Kdor ne zna tako pisati, naj se obrne na svojega bližnjega brata ali sestro, ki je zmožnejša od njega, da mu spiše dopis s stvarno in dostojno kritiko.

Ako pa kdo misli, da mora iti vse v list, kar si kdo izmisli, da bi bilo dobro poslati v list, tedaj naj inicijira v tem smislu predlog pri svojem društvu. Ako bo tak predlog sprejet na splošnem glasovanju, bo veljaven. Tistim, ki so za tak predlog, naj bo že danes povedano, da bo s takim predlogom odvzeta vsa odgovornost uredništvu in bo prenešana na S. N. P. J. oziroma na njegovo članstvo kot celota in še posebej na dopisnika. Kadar bo upravitelj naznanil poštino oblastim, kdo je upravni urednik in odgovorni urednik, bo tje zapisal S. N. P. J. ako bo sprejel tak predlog. Preden bo list izhajal pol leta, se bo pokazalo, da se je z osvojitvijo takega predloga naredila velika napaka, ki lahko kmalu uniči jednotno premoženje in S. N. P. J. samo.

To je ravno žalostno, da dostikrat tudi taki ljudje govorijo, kako se naj urejujejo listi, ki niso še površno pogledali nobenega tiskovnega zakona, postavbe o kriminalnem obrekoivanju skozi tisk, žaljenja časti itd. Med temi ljudmi pa niso samo navadni delavci, ampak med njimi je prav veliko takih, ki se prištevajo med intelektualce. S takimi ljudmi imajo opraviti vsi listi ne glede na to, v katerem jeziku izhajajo in kakšne koristi zagovarjajo. Dobe se pa tudi ljudje, ki ne znajo pravilno podpisati svojega imena, pa hočejo ukazovati uredništvom, kako naj urejajo liste, ali jim pa očitajo, da uredniki ne izvršijo svojega dela.

Preden napoči Novo leto, bodo še enkrat izšla navodila v oficialni številki "Prosvete," kako naj se ravnajo dopisniki. Nič se ne bo mogel izgovarjati, dahi ni čital. Uredništvo ne more prisiliti, nikogar, da ga uboga ali da naj se ravna po njegovih nasvetih. Vse, kar uredništvo lahko stori je, da lahko svetuje,

LETNE SEJE

Poleg volitev društvenih odborov bo na letošnji decem-berski seji društvo S. N. P. J. članstvo tudi odločalo glede angleškega glasila v glasovanjem o inicijativi št. 6. Važnosti je torej toliko, da je neobhodno potrebno za vsakega člana, da se udeleži. Mnogi društveni uradniki pozivljajo v svojih naznanilih za sejo posebno člane, kateri niso bili že po celo leto na seji, kakor tudi take, ki radi godrnjajo čez društvene odborne, da pridejo na letno sejo in urede po svojem, da bodo zadovoljni in ne bodo pozneje ugovarjali. Komur je kaj za društvo in jednoto, se bo pač radevolje odzval vabilu in zagotovo prišel na sejo.

Veliko naših tajnikov pozivlja tiste, ki zastajajo z asessment, da poravnajo do časa, da bo mogoče za prihodnje leto uravnati knjige in ne bo treba vknjiževati dolgov v drugo leto. Društveni tajniki, ki so dobri agitatorji za S. N. P. J. in jim je res pri srcu naša organizacija, pozivlja-jo tekom meseca decembra kolik-ko mogoče veliko novih članov. To bo koristilo vsem: novi člani bodo hvaležni, ko bodo spoznali dobroto, katerih so deležni pri S. N. P. J., društva bodo močnejša in več slege bo med rojaki po naselbinah, ki bodo vsi bratje ene-ga društva in ene matere jednote, naša jednota sama pa bo rast-la še bolj, zmožnejša bo še toliko bolj razširiti podporo za svoje članstvo.

Od društvenih odborov je ve-liko odvisen razvoj društev in jednote, zato bratje, vsi dobri člani S. N. P. J., na decembersko sejo. Pogledite v splošnja akra-jšana naznanila, mogoče tajnik vašega društva naznanja kaj važnega in spomnite na to vašega sobrata ali sestro, če je slu-čajno prezri naznanilo.

Društvo št. 317, Export, Pa. — Se-ja 13. decembra. Oproščeni sami bol-ni člani, ali če je nemogoče zapustiti hišo radi otrok, drugače kazni. Za-četek ob desetih dopoldne. — Frank Mer-tak, tajnik.

St. 5, Cleveland, O. — Letna seja 6. decembra v S. N. D. novo po-slopje, dvorana št. 1. Pričetek ob osmih zjutraj. — L. Medvesček, taj-nik.

280, Delmont, Pa. — Seja 13. dec. Kdor se ne udeleži, bo društvo po-stopalo po pravilih. — Joseph Pau-lich, tajnik.

328, Madrid, Iowa. — Seja se vrši 20. decembra v Joe Bistancem stan-ovanju. — Frank Omerzo, predsed-nik.

473, Saginaw, Mich. — Letna seja se vrši 20. decembra v navadnih pro-storih. — Matthew Erzen, tajnik.

314, Buhl, Minn. — Glavna seja 20. decembra ob dveh popoldne v na-vadnih prostorih. — Rudolph Kova-cich, tajnik.

262, Farrell, Pa. — Seja 13. dec. ob eni popoldne. Kdor se ne udeleži, pla-ča \$1 za pokritje društvenih stroš-kov. Izvzeti le bolniki in ženske. — Po seji bomo imeli dober prigrizek in za priliti. Naproseni je par član-e, da bi krtovali čas in servirali član-stvu po letni seji. — Odbor.

259, Meadowne, Pa. — Glavna seja 20. decembra v Minera dvorani. — Anton Alman, tajnik in blagaj-nik.

211, Biwabik, Minn. — Prihodnja seja 20. decembra pri sestri Johani Ribić v Cincinnati Loc. Izvzeti od se-je le bolniki pod zdravniškim nad-zorom, s drugimi postopamo po zapisniku. Začetek ob dveh popold-ne. — Mary Južna, tajnica.

268, Ely, Minn. — Kdor se brez tehtnega vzroka ne udeleži letne seje 6. dec. ob 9. dopoldne v navadnih prostorih, bo suspendiran za en me-sec ali plača \$1 v prid društvenim bla-gajni. Izvzeti le člani na boln. listi in oddaljeni. — Tajnik.

146, Mesumora, Pa. — Seja 20. decem-bra v navadnih prostorih. — Martin Zakšek, tajnik.

3, Johnstown, Pa. — Sklep na seji 8. novembra: Kdor se 13. dec. ne ude-leži seje brez tehtnega vzroka, pri-speva 50c. Člane oprosta le bolezen in oddaljenost. Začetek ob dveh po-poldne v društvenih prostorih. I. Ba-balo, tajnik.

333, Blaine, Ohio. — Seja 13. decem-bra ob dveh dop. Kdor se brez gotovega vzroka ne udeleži letne se-je, bo prispeval 50c. — Paul Ilovac, tajnik.

2, La Salle, Ill. — Seja 6. decem-bra ob dveh popoldne. — Fred Ma-gai, tajnik.

62, Johnstown, Pa. — Član, ki se brez tehtnega vzroka ne udeleži seje 13. decembra, bo prispeval \$2 v društveno blagajno. Seja začne ob dveh popoldne. — John Zupan, tajnik.

432 v Miners Mills, Pa. — Ina letno seja 12. decembra v navadnih pro-storih ob 7. zvečer. — Frank Lipar, tajnik.

434, Arma, Kans. — Obdržava letno seja 13. decembra ob desetih dopol-dne. Ukreniti imamo tudi glede na-meravne prireditve v zabavo članov mladinskega oddelka. Pričakujemo veliko udeležbo zlasti od članic. — M. Gorenc.

313, West Frankfort, Ill. — Letna seja se vrši 13. dec. Kdor se ne ude-leži, bo kaznovan po pravilih. — Mar-tin Miskus, tajnik.

231, Smithfield, Pa. — Letna seja 13. decembra. — Leo Marolt, taj-nik.

477, Cleveland, Ohio. — Seja se vrši 6. decembra ob 10. dopol. v na-vadnih prostorih. Društven sklep je, da član, ki ne pride, plača 50c. — An-ton Traven, tajnik.

296, Howell, Utah. — Prihodnja se-ja 20. decembra. Članstvo je 15. no-vembra sklenilo, da se mora vsak u-deležiti. Oproščeni so od seje le čla-ni, ki morajo delati vsaki dan ali so na bolniški podpori. — Frank Krebs, tajnik.

116, Lincoln, Ill. — Kdor ne pride na letno sejo, bo kaznovan po pravi-lih. — Sylvester Brucketa, tajnik.

216, Verona, Pa. — Letna seja je 6. decembra. Sklenjeno na zadnji se-ji, da plača vsak član \$1 v društve-no blagajno, ali pa je en mesec su-spendiran, če se ne udeleži glavne se-je. — Rock Lazar, predsednik.

97, Bessemer, Pa. — Seja se vrši dne 20. decembra v navadnih pro-storih, začetek ob dveh popoldne. Br. Blagajnik pobira asessment v dvorani št. 6 ob eni. Od seje so oproščeni le bolniki, drugi, ki se ne udeleži brez tehtnega vzroka, bo kaznovan. Vsak član plača v decembru naklade 75c, članice izvzete. Ta naklada bo oben-em vstopnina za veselo na 31. decem-bra. Tak je sklep seje 15. no-vembra. Matt Vogrich, tajnik.

St. 517, Muse, Pa. Redna seja 13. decembra ob desetih dopoldne. — Vin-co Polanec, tajnik.

142, Collinwood, Ohio. — 13. decem-bra je glavna letna seja v navad-nih prostorih. Oproščeni od seje le bolniki in člani s tehtnimi zadčki. Seja prične ob 9. dopoldne. — Anton Bokai, tajnik.

362, Carlinville, Ill. — Vsi na pri-hodnjo mesечно sejo. Oddaljeni člani redno pošiljajo asessment do 25. v mesecu. Če ne, vsak vs sam, kaj se zgodi. — Louis Markovitz, tajnik.

228, Hingo, Kans. — Seja je 13. dec. ob 9. dopoldne v navadnih pro-storih. — Matt Setina, tajnik.

386, Auburn, Ill. — Letna seja 6. decembra prične ob dveh dopol, ne ob desetih kot poprej. — Karl Divjak, tajnik.

242, Staunton, Ill. — Seja je 6. dec. ob 9. dopoldne. Tehtni vzrok za od-sotnost je bolezen tistih, ki so na bol-ni listi; delo, ki ga je nemogoče pustiti in oddaljenost. — Frank Pervinšek, taj-nik.

338, Virginia, Minn. — Letna seja se vrši 6. dec. Katera se ne udeleži, plača \$1 v društveno blagajno. Iz-vzete so le članice na bolniški listi. Se-ja prične ob dveh popoldne v navad-nem prostoru. — Elizabeth Matko, tajnica.

175, McKinley, Minn. Seja bo 13. decembra ob 2. pop. — John Jerasha, tajnik.

352, Kincaid, Ill. — Sklep na seji 8. nov. je bil, kdor se ne udeleži seje 13. dec. ter se ne priklasi z važnim vzrokom, bo plačal \$1. — John Urieh, predsednik.

540, Elizabeth, N. J. — Seja je 13. decembra ob 10. predpoldne v dvora-ni Fourth St. Člani, ki se ne udele-žijo, plačajo 50c. Izvzeti samo bol-niki na bol. listi, tisti, ki delajo v to-varni in tisti, ki so oddaljeni več kot 10 milj. od Elizabetha. — Joseph Oblak, tajnik.

44, Conemaugh, Pa. — Letna seja se vrši drugo nedeljo v decembru ob dveh popoldne. Člani, ki se ne ude-leže brez tehtnega vzroka, plačajo 50c. — Frank Podboj, tajnik.

186, Granville, Ill. — Letna seja se vrši 20. dec. v prostorih br. Johna Novaka. — Josephine Novak, tajni-ca.

318, Baggsley, Pa. — Letna seja je 16. dec. ob eni pop. — Joseph De-belak, tajnik.

297, Crested Butte, Colo. — Član, ki se ne udeleži seje 13. decembra, ob dveh pop. plača \$2.50 v društveno blagajno, ali se pa suspendira za 30 dni, izvzeti samo člani na boln. pod-pori in oddaljeni. — Matt Zakrajšek, tajnik.

St. 422, Standardville, Utah. — Let-na seja 13. dec. ob 10. dopoldne. Pre-sell sem se na Standardville, Box 502. — Anton Kastelitz, tajnik.

St. 308, Anaconda, Mont. Seja je 9. dec. — Joe Kerul, tajnik.

278, Leadville, Colo. — Letna seja bo 12. dec. ob sedmih zvečer v navad-nih prostorih. Poravnajte ves svoj asessment do 24. dec. — Joseph Gru-žen, tajnik.

220, Bryant, Okla. — Seja 13. decem-bra v prostorih Rudolfa Yellena, Victoria Camp. Izvzeti od seje le bol-niki s drugimi sem primoran po-stopati po pravilih. — John Rakeff, tajnik.

488, Rittman, Ohio. Seja se vrši 13. dec. ob eni popoldne. Tajnik.

31, Sharon, Pa. — Na sejo 13. decem-bra ob eni popoldne, ne ob dveh kot navadno. — Ignac Franko, tajnik.

161, Hibbing, Minn. — Seja se bo obdrževala 20. dec. Člani, ki se ne udeleže, bodo kaznovani dolar globe ali mesec suspendacije. — Frank Zida-rich, tajnik.

298, Somerset, Colo. — Društvo je sklenilo na seji novembra, kdor se ne udeleži letne seje, plača \$1. Izvzeti bolniki in člani radi dela. Opravičba brez tehtnega vzroka se ne upšte-va. — V. Keklich, tajnik.

357, Mountaintown, W. Va. — Seja je 13. decembra ob dveh popoldne. Vsak pripelji vsaj enega novega kandida-ta. — Tajnik.

90, Hackett, Pa. — Seja je 13. decem-bra v Narodnem domu ob dveh dopoldne. Kdor se ne udeleži, prispeva društvu 50c. — Louis Ger-ovich, tajnik.

337, La Salle, Ill. — Seja se vrši 6. decembra ob eni pop. v S. N. D. — Frank Gergovich, tajnik.

263, Royal, Pa. — Kdor se ne ude-leži letne seje 13. decembra, plača \$1 v društveno blagajno. Izvzeti so le člani na bolniški listi in oni, ki imajo po dve seji na raz. — Frank Kolenc, predsednik.

234, Bon Air, Pa. — Val na sejo 13. decembra ob eni popoldne. V za-pisniku je kazno 50c za člane, ki se ne udeleže. Izvzeti let šest milj od-daljeni. — Peter Bukovec, tajnik.

225, Edison, Kansas. — Seja v Rav-nikarjevi dvorani dne 13. decembra ob dveh dopoldne. Član, ki se ne udeleži, plača 50c. Izvzete članice in bolniki. — Joseph Klinton, tajnik.

258, Bellaire, Ohio. — Seja 6. decem-bra v navadnih prostorih ob dveh popoldne. Oddaljeni, pošljite pri "money orderju" izredni asessment za društveno blagajno, 25c za december. — Theo. Vucelich, tajnik.

133, Cleveland, Ohio. — Seja je 6. decembra. Sklep društva je, kdor se ne udeleži, plača \$1 v društveno bla-gajno. — Tajnik.

325, Gowanda, N. Y. — Letna seja se vrši 6. decembra. — Tajnik.

396, Buckner, Ill. — Letna seja je 13. decembra ob 9. dopoldne. Sklep na seji 15. novembra je, član, ki se ne udeleži brez pravega razloga, pla-ča \$1. — Joseph Malnar, tajnik.

86, Livingston, Ill. — Član, ki se ne udeleži letne seje 6. dec. bo kazno-van z mesečno suspendacijo. — John Morai, tajnik.

201, Ludlow, Colo. — Letna seja 13. decembra prične eno uro prej kot na-vadno, torej ob eni pop. Kdor se brez upravičenega vzroka ne udeleži, bo kaznovan. — Frank Potočnik, tajnik.

300, Braddock, Pa. — Letna seja bo 13. dec. Seja prične ob eni popoldne. — Frank Penfekar, tajnik.

284, Philadelphia, Pa. — Letna se-ja se vrši 13. dec. ob dveh popoldne. — Anton Mahnič, tajnik.

413, Falls Creek, Pa. — Letna se-ja se bo vršila dne 13. decembra ob 10. dopoldne. — Louis Slak, tajnik.

472, Harmarville, Pa. — Seja se 13. dec. v navadnem prostoru ob 10. dopoldne. — Matthew Lengus.

86, Trinidad, Colo. — Letna seja je 13. dec. ob dveh dopol. Kdor se ne udeleži, bo kaznovan po pravilih. Izvzeti bolniki. — Andrew Milavec, tajnik.

265, New Duluth, Minn. — Letna seja bo 20. dec. ob dveh dopol, to je uro prej kot navadno. Ta mesec je še prosta pristopnina in zdravniška pre-lakava, zato naj vsak pripelje pro-sila. — Frank Petrich, tajnik.

St. 311, Peoria, Ill. — Seja je dne 6. decembra. — F. Wohlgenuth, taj-nik.

80, Norris, Ill. — Letna seja dne 6. decembra. — John Hrašček, tajnik.

203, Bishop, Pa. — Letna seja je dne 13. decembra. Od seje oprosta člane le bolezen, drugače društvo po-stopajo po pravilih. Začetek ob dveh popoldne. — Marija Kočvar, tajni-ca.

29, Thomas, W. Va. — Na novem-berski seji je bilo sklenjeno, da po-zovemo vse člane na decembersko se-jo. — Jos. Borahnik, tajnik.

87, Hermine, Pa. — Pričetek letne seje v decembru je ob eni popoldne. — John Stehan.

492, Leontina Townsite, Minn. — Seja je 13. decembra. Pridite, ker tajnica se bo ravnala po pravilih. — Mary G. Klobuchar.

4, Naffa, Ohio. — Letna seja je 13. decembra ob desetih dopoldne v na-vadnih prostorih. — Mary Dernach, tajnica.

240, Bentleyville, Pa. — Seja se bo vršila 6. decembra. Kdor se ne ude-leži, plača 50c. — Alois Humer.

184, Springfield, Ill. — Seja je toč-no ob dveh popoldne dne 6. decembra v Slovenskem narodnem domu. — Mary Kramzar, tajnica.

10, Rock Springs, Wyo. — Seja prične ob dveh dopol, namesto ob desetih, prvo nedeljo v decembru. — Matt Leskovec, tajnik.

265, Southview, Pa. — Na seji 8. novembra je bilo sklenjeno, da član, ki se ne udeleži 13. decembra seje brez tehtnega vzroka in da dokaže, da je bil zadržan, bo kaznovan po pravilih. Bolniki na bol. listi so izvzeti. — Frank Stainer, tajnik.

353, Warwood, W. Va. — Član, ki ne prisostuje letni seji 20. dec. bo su-spendiran ali kaznovan. Na tej seji se morajo tudi siliti knjige za drugo leto. Opravičba od seje je samo bole-zen. — John Kumpar, tajnik.

60, Lloydell, Pa. — Začetek seje ob eni popoldne dne 13. decembra. — Frank Arhar, tajnik.

361, McIntyre, Pa. — Seja je 6. decem-bra ob 2. pop. Član, ki se ne ude-leži, plača 50c. Izvzeti bolniki na bol. listi. — Tajnik.

448, Johnstown, Pa. — Letna seja društva je 6. decembra. Poravnajte asessment na tej seji, da bo čist račun ob letu. — Frank Mikul, tajnik.

236, Bessemer, Mich. — Letna seja se vrši 13. dec. ob dveh popoldne. Član, ki se ne udeleži, se kasnuje z \$1. Izvzeti le člani na bolniški pod-pori. — Frank Stempikar.

365, Russellton, Pa. — Letna seja se bo vršila 13. decembra ob dveh po-poldne v navadnih prostorih. Člani, ki pozabijo, kdaj je 25. v mesecu, po-mnite, da ne bom za nikogar več zala-gal. — Jacob Pompe, tajnik.

378, Slickville, Pa. — Kdor se je u-deleži seje 20. decembra, bo kaznovan z avoto \$1. — Frank Zaubl.

380, Reitz, Pa. — Letna seja se vrši kakor navadno ob dveh popoldne. — Frank Kos, tajnik.

535, Kenmore, Ohio. — Letna seja bo 13. decembra pri našem br. Rudol-fu Golovcku, kjer bomo oddali na. prej obdrževali seje. — Tony Obreza, tajnik.

528, Cornwall, Pa. — Dne 13. decem-bra se vrši letna seja na starem prostoru. — Cyril Wizar, tajnik.

68, Racine, Wis. — Letna seja se vrši 6. decembra ob dveh popoldne v navadnem prostoru. — Frank Jelenc, tajnik.

439, Fairpoint, O. — Redna seja je 20. decembra ob dveh dopoldne v navadnih prostorih. Na zadnji se-ji je društvo sklenilo, kdor ne pride, da ga kazene kazni \$1 in tudi ases-

mentu ne bom prevzel za tisti mesec. Izvzeti so le več kot 10 milj oddaljeni in bolni člani. — Jacob Kocian, taj-nik.

326, Uniontown, Pa. — Opravičba za odsotnost od letne seje 13. decem-bra je samo bolezen. Poravnajte dol-ga, da bodo knjige uravnane za leto 1923. — Frank Vratarič, tajnik.

147, Cleveland, Ohio. — Letna seja je 6. decembra v S. N. D., novo po-slopje št. 2. Asessment bom začel po-birati že ob osmih, seja pa začne toč-no 15 minut do devete. — John Fill-pič.

59, De Pue, Ill. — Kdor se ne ude-leži seje brez tehtnega vzroka dne 20. decembra, mu bo odvzeto v prvi bo-lezni prihodnjega leta za dva dni po-dore. Tehtni vzrok je bolezen, delo, ki ga je nemogoče pustiti in taka od-daljenost, da se ni mogoče udeležiti. Začetek je točno ob petih popoldne v navadnih prostorih. — John Zagreb.

